

การประเมินประสิทธิภาพและความพึงพอใจในการใช้งานอาคาร:กรณีศึกษา อาคารคณะศิลปวิจิตร สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ศาลายา, จังหวัดนครปฐม*

The Assessment of Efficiency and Satisfaction of Building Performance: A Case Study of the Silpavijit Building, Bunditpatanasilp Institute, Salaya, Nakhon Pathom

ชนัส คงหิรัญ (Chanut Khonghiran)**

ชัยสิทธิ์ ด่านกิตติกุล (Chaiyasit Dankittikul)***

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินประสิทธิภาพและความพึงพอใจในการใช้งานอาคารคณะศิลปวิจิตร สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยสำรวจระดับความพึงพอใจจากผู้ใช้งานอาคาร รวมถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้งานจริงในปัจจุบันและความต้องการ เพื่อหาข้อสรุปและเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้มีความเหมาะสมต่อความต้องการของผู้ใช้งานอาคาร การศึกษาในครั้งนี้ดำเนินการโดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลเพื่อวัดระดับความพึงพอใจจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน และวิเคราะห์ผลด้วยวิธีทางสถิติเพื่อหาค่าเฉลี่ย และแปลผล รวมถึงการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ในเรื่องของปัญหาและความต้องการที่เกิดขึ้นจากการใช้งานในด้านต่าง ๆ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจหลังการใช้งานต่ออาคารคณะศิลปวิจิตร สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย - ปานกลาง ส่วนปัญหาและความต้องการนั้นประกอบด้วย ปัญหาจากการชำรุดของวัสดุและอุปกรณ์และปัญหาจากการบริหารจัดการพื้นที่รวมถึงปัญหาการขาดแคลนอุปกรณ์และครุภัณฑ์ในการเรียนการสอน ในด้านความต้องการ คือ การปรับปรุงสภาพแวดล้อมและเพิ่มส่วนบริการ รวมถึงระบบรักษาความปลอดภัยของอาคาร

คำสำคัญ : 1. ความพึงพอใจ 2.การประเมินหลังการใช้งาน 3.ประสิทธิภาพ

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ปีการศึกษา 2560 เรื่อง “การประเมินประสิทธิภาพและความพึงพอใจในการใช้งานอาคาร: กรณีศึกษา อาคารคณะศิลปวิจิตร สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ศาลายา, จังหวัดนครปฐม”

(This article is part of “The Assessment of Efficiency and Satisfaction of Building Performance: A Case Study of the Silpavijit Building, Bunditpatanasilp Institute, Salaya, Nakhon Pathom” in M.Arch thesis, Department of Interior Architecture, Bangkok University year 2017)

** นักศึกษาหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

E-mail : ckstationpoint@gmail.com

(M.Arch students, Department of Interior Architecture, Bangkok University)

*** อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

E-mail : chai0302@yahoo.com (Thesis advisor :

Assoc.Prof. Chaiyasit Dankittikul, D.E.D.)

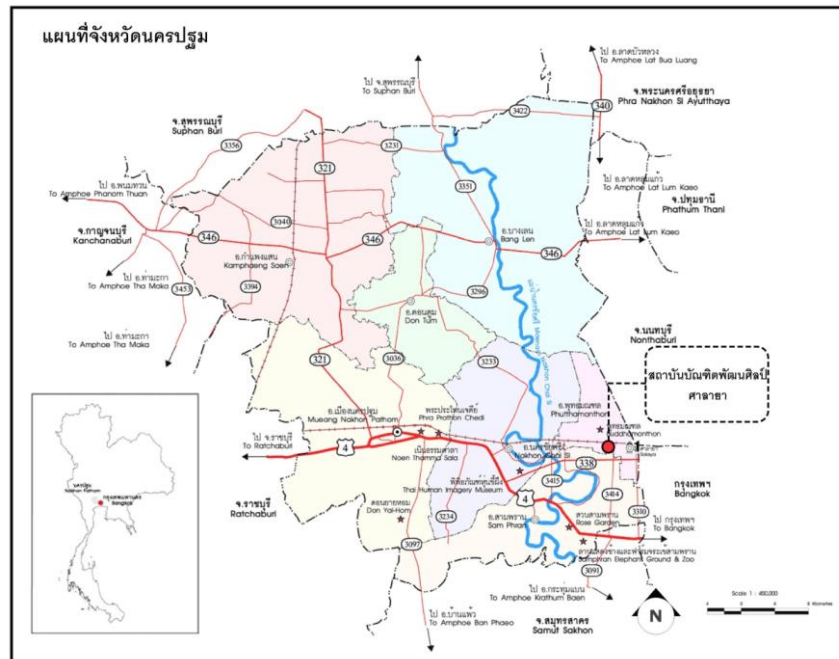
Abstract:

The purpose of this study was to measure the satisfaction and the building performance of the Silpavijit Building, Bunditpatanasilp Institute through the post occupancy evaluation among the building users. The study examined the satisfaction levels, the needs of the users and the problems caused by the building occupancy, in order to draw the conclusion and the recommendation for future improvement to better serve the users' needs. The survey was conducted to measure the satisfaction level based on the sample size of 100 respondents. The collected data was analyzed via statistical method for average score calculation and data interpretation. concluded in this study. The results indicated that the users were satisfied at low to moderate level on an average. As for the problems, it was found that the main problems were material and equipment malfunctions and the poor space management, along with the lack of equipment and durable objects. The improvement on the environment and the addition of the service area, along with the building security system were the main needs suggested by the selected sample size.

Keywords: 1. Satisfaction 2. Post-Occupancy Evaluation 3. Efficiency

บทนำ

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่บุคคลสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม เป็นสถาบันของชาติแห่งแรกที่ทำให้การศึกษาทั้งวิชาสามัญและวิชาศิลปะ มีหน่วยงานส่วนกลางที่เป็นระดับปริญญาตรีในสังกัด 4 หน่วยงานประกอบไปด้วย สำนักอธิการบดี คณะศิลปวิจิตร คณะศิลปนาฏดุริยางค์ และ คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ตั้งอยู่ที่ ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ซึ่งภายในพื้นที่ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์นั้น ประกอบไปด้วยอาคารต่าง ๆ โดยแยกตามแต่ละหน่วยงาน อาคารคณะศิลปวิจิตร สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ถูกก่อสร้างขึ้นเพื่อเป็นพื้นที่สำหรับการเรียนการสอนของคณะศิลปวิจิตร โดยมีลักษณะเป็นอาคารสูง 7 ชั้น และได้เริ่มใช้งานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 เป็นต้นมา โดยตลอดระยะเวลาที่มากกว่า 7 ปีนั้น ได้มีการใช้ประโยชน์ทางการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องและพบปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้งานอาคารในด้านต่าง ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อทางด้านความสะดวกสบายในการใช้สอยอาคารและประสิทธิภาพในการเรียนการสอนโดยรวม จากเหตุผลดังกล่าวทำให้เกิดข้อสงสัยในประสิทธิภาพของอาคารและการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ต่าง ๆ ของอาคาร ดังนั้นผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจที่จะศึกษาในเรื่องของการประเมินประสิทธิภาพด้านการใช้งานของอาคารคณะศิลปวิจิตร สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เพื่อทราบถึงระดับความพึงพอใจ ปัญหาและความต้องการจากผู้ใช้อาคารรวมถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อหลังจากการใช้งานจริง เพื่อสามารถนำมาวิเคราะห์หาสาเหตุแห่งปัญหาและหาแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้มีความเหมาะสมต่อไป

ภาพที่ 1: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2560). แผนที่จังหวัดนครปฐม.

สืบค้น จาก<https://thai.tourismthailand.org/home>.

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจที่มีต่อการใช้งานอาคารของนักศึกษาและบุคลากรของคณะศิลป
วิจิตร สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

2. เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการที่เกิดขึ้นจากการใช้งานอาคารในปัจจุบัน

3. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงอาคารคณะศิลปวิจิตร สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยนี้ได้แบ่งหัวข้อในการทบทวนวรรณกรรมออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ (1) แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ (2) แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินอาคารหลังการใช้งาน และ (3) แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการอาคาร เพื่อนำไปสู่ผลสรุปของการวิจัย โดยตัวแปรของงานวิจัยครั้งนี้มี 2 ประเภท คือ ตัวแปรที่เป็นปัจจัยในการศึกษาหรือตัวแปรต้น ซึ่งเป็นตัวแปรในเชิงปฏิบัติการ ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางกายภาพของอาคาร และสภาพการใช้งานอาคารในปัจจุบัน ซึ่งแสดงผลออกมาในรูปแบบของปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้งานอาคารและส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจของผู้ใช้งานอาคาร และทัศนคติของผู้ใช้งานอาคาร ซึ่งเป็นตัวแปรตาม หรือเป็นตัวแปรเชิงมนทัศน์ ผลที่ได้จากการศึกษาตัวแปรทั้งหมดรวมถึง ทัศนคติจากผู้ใช้อาคารและความต้องการที่เกิดขึ้นนำมาสรุปผลเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมของอาคารและแนวทางในการบริหารจัดการอาคารคณะศิลปวิจิตร สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งเป็นคำตอบที่ต้องการทราบผลและเป็นคำตอบของปัญหาในงานวิจัยนี้

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ทิฟฟิน (Tiffin, 1973 อ้างใน พัสตร์ หิรัญญการ, 2554, หน้า 7) กล่าวว่า “ความพึงพอใจเป็นความรู้สึก (Feeling) มีความสุข เมื่อบุคคลได้บรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย (Goals) ตามความต้องการ (Wants) หรือแรงจูงใจ (Motivation)” ซึ่งสอดคล้องกับการอธิบายของ ฉัตรชัย ชยาวุฒิกุล (2553 อ้างใน อรพรรณ บุญถึก, 2556, หน้า 4) ว่า “เมื่อความต้องการของบุคคลได้รับการตอบสนองหรือบรรลุจุดมุ่งหมาย ความรู้สึกพึงพอใจจะเกิดขึ้น และในทางกลับกันหากความต้องการหรือจุดมุ่งหมายนั้นไม่ได้รับการตอบสนองก็จะเกิดเป็นความรู้สึกไม่พึงพอใจ กล่าวคือ ความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึก หรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยมีปัจจัยต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง” สรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นทัศนคติที่เป็นนามธรรม อาจเป็นได้ทั้งทางบวกและทางลบ ซึ่งจะเกิดความพึงพอใจขึ้นได้ต่อเมื่อความคาดหวังหรือความต้องการได้รับการตอบสนอง การวัดหรือประเมินความพึงพอใจขึ้นอยู่กับความสะดวกเหมาะสม หรือเป้าหมายของการประเมิน ดังนั้นการวัดความพึงพอใจจึงต้องใช้ทั้งวิธีการ สังเกต สัมภาษณ์ และการใช้แบบสอบถามเพื่อให้ผู้วิจัยสามารถรับรู้ความคิดและทัศนคติของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างชัดเจนซึ่งจะส่งผลให้การประเมินนั้นมีประสิทธิภาพและน่าเชื่อถือมากขึ้น

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินอาคารหลังการใช้งาน

การประเมินอาคารและสิ่งแวดล้อมเป็นการค้นหาความจริงในอาคารหรือสิ่งแวดล้อมที่ต้องการประเมินนั้นว่าประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว มีประโยชน์ตรงตามความต้องการของผู้ใช้หรือสร้างผลกระทบอย่างไร หากเป็นโครงการหรืออาคารขนาดใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับคนหมู่มาก การประเมินที่ใช้ระบบวิธีทางวิทยาศาสตร์จะช่วยให้สามารถพิสูจน์ความสำเร็จของโครงการได้อย่างแท้จริง ข้อมูลที่ได้รับจากการประเมินจะเป็นประโยชน์ในการปรับแก้โครงการให้มีประสิทธิภาพตรงตามความต้องการของผู้ใช้มากยิ่งขึ้น (วีระ สัจกุล, 2544, หน้า 7) การประเมินประสิทธิภาพอาคารหลังการใช้งาน (Post Occupancy Evaluation: POE) คือ การศึกษาเพื่อทำการประเมินสภาพแวดล้อมทางกายภาพของอาคารภายหลังการเข้าใช้งานอาคาร สำหรับอาคารที่ต้องการปรับปรุง การประเมินอาคารหลังการใช้งานจะเน้นไปที่ส่วนใช้งาน (Function) และองค์ประกอบหลักโดยรอบอาคาร (Built Environment) (สุภัค พฤชิกานนท์, และธานัท วรณกุล, 2553, หน้า 45)

วิธีการประเมินประสิทธิภาพอาคารหลังการใช้งานสามารถจำแนกได้ 3 ระดับ ซึ่งระดับของการประเมินขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ดังนี้ (Council, 2002)

1) การเก็บข้อมูลแบบกว้าง (Indicative POE) เป็นการเก็บข้อมูลหลักเกี่ยวกับข้อดีและข้อเสียโดยรวมของอาคาร มีขั้นตอนในการดำเนินงานตั้งแต่การตรวจสอบข้อมูล ประวัติโครงการ วัตถุประสงค์ของอาคารไปจนถึงประสิทธิภาพในการใช้ประโยชน์ในปัจจุบัน

2) การเก็บข้อมูลแบบจำเพาะ (Investigative POE) เป็นการเก็บข้อมูลต่อจากการเก็บข้อมูลแบบกว้าง โดยมีการเก็บรายละเอียดของข้อมูลที่ลึกมากขึ้น เช่น การเก็บข้อมูลจำเพาะช่วงเวลาหรือเฉพาะบางพื้นที่ของอาคารเพื่อทำการวิเคราะห์

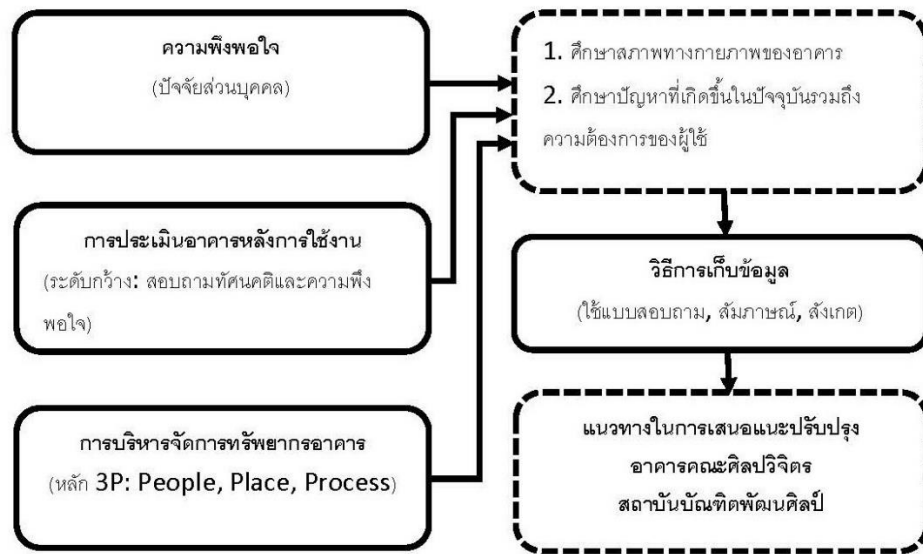
3) การเก็บข้อมูลเชิงลึก (Diagnostic POE) เป็นการเก็บข้อมูลที่ต่อเนื่องมาจากการเก็บข้อมูลจำเพาะ เป็นวิธีที่ใช้เมื่อต้องการเก็บข้อมูลในเชิงลึกหรือเมื่อพบข้อบกพร่องจากการเก็บข้อมูลแบบจำเพาะ เป็นวิธีที่ซับซ้อนจากการที่ต้องเก็บข้อมูลหลายตัวแปรและมีการนำกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เข้ามาใช้

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการอาคาร

เสรีชัย โชติพานิช (2554, หน้า 106) กล่าวถึง การบริหารทรัพยากรกายภาพ (Facility Management) เป็นทั้งหลักการและแนวทางการปฏิบัติ ที่มุ่งเน้นให้มีการบริหารและจัดการทรัพยากร เพื่อให้ทรัพยากรกายภาพขององค์กรตอบสนองต่อกิจกรรมและความต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ วิจิตรบุษบา มารมย์ (2545, หน้า 232) ที่กล่าวว่า การบริหารจัดการทรัพยากรและสภาพแวดล้อมในอาคาร (Facility and Environment Management) คือการจัดการสภาพแวดล้อมอาคารที่คำนึงถึง มนุษย์ (People) สภาพแวดล้อม/สถานที่ (Places) และกระบวนการทำงาน (Processes) เป็นการจัดการเชิงบูรณาการที่สัมพันธ์กับแนวคิดและทฤษฎีทางสถาปัตยกรรม และเป็นการจัดการความสัมพันธ์ระหว่าง งานที่ทำ (What) และสถานที่ทำงาน (Where) การศึกษาการบริหารจัดการทรัพยากรอาคารมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัจจัยหลายด้าน เช่น ทรัพยากรมนุษย์ งานสถาปัตยกรรม งานวิศวกรรม การยศาสตร์ และการตกแต่งภายใน สามารถแยกเป็นขั้นตอนที่สัมพันธ์กัน คือ การวางแผน (Planning) การดูแลรักษา (Maintenance) การจัดหาสินทรัพย์ (Acquiring asset) เพื่อสนับสนุนประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานและความเป็นอยู่ที่ดีของผู้ใช้อาคาร โดยที่ เสรีชัย โชติพานิช (2553 อ้างใน ธงชัย ทองมา, 2559, หน้า 141) ได้กล่าวถึงแนวคิดพื้นฐานของการบริหารจัดการทรัพยากรกายภาพว่า เป็นแนวคิดเชิงบริหารจัดการที่สามารถประยุกต์ ใช้กับอาคารสถานที่ที่มุ่งเน้นที่การบริหารจัดการในการดูแลรักษาและบริการเพื่อให้ทรัพยากรกายภาพมีความสอดคล้องต่อกิจกรรมและตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดเวลา

โดยการบริหารจัดการให้ทรัพยากรกายภาพสามารถแยกเป็นองค์ประกอบสำคัญดังนี้ คือ

- 1) People คือ คน หรือผู้ใช้งานอาคาร สถานที่
- 2) Place คือ สถานที่ ที่มีเงื่อนไขในการอำนวยความสะดวกที่แตกต่างไปตามลักษณะกิจกรรมและความต้องการในการใช้งาน
- 3) Process คือ กระบวนการ ความต้องการของผู้ใช้ที่จะใช้อาคารสถานที่นั้น ๆ ในการประกอบกิจกรรม

ภาพที่ 2: หัวข้อในการทบทวนวรรณกรรมไปสู่ผลสรุปของการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มุ่งเน้นการศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการใช้งานอาคารตามสภาพการณ์จริงในปัจจุบัน ซึ่งประกอบไปด้วย การรวบรวมข้อมูลเอกสาร โดยการศึกษา ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาใช้ในการออกแบบเครื่องมือในการวิจัยและใช้แนวคิดในการประเมินหลังการใช้งาน (Post-Occupancy Evaluation) เป็นหลักเกณฑ์ในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม และเก็บข้อมูลทางกายภาพของอาคาร รวมถึงการสำรวจ ปัญหาและความต้องการจากผู้ใช้งานอาคาร ซึ่งมีจำนวนผู้ใช้งานอาคารรวมทั้งสิ้น 368 คน โดยกำหนดเป็นกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 27.17 ของผู้ใช้งานอาคารทั้งหมด และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มหรือพื้นที่ (Stratified Random Sampling) เพื่อเลือกกลุ่มประชากรที่เป็นตัวแทนผู้ใช้งาน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 3 ส่วนคือ (1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (2) ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้งานอาคารคณะศิลปวิจิตร สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ศาลายา (3) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และนำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์เชิงสถิติโดยการใช้โปรแกรมในการคำนวณด้วยคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการแปลผล เพื่อให้ทราบถึงระดับความพึงพอใจของผู้ใช้งานอาคาร

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 100 คน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศหญิง 56% และเพศชาย 44% ในส่วนของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าเป็นนักศึกษา 86% อาจารย์ 11% และบุคลากร 3% ในส่วนของวันเวลาที่เข้าใช้อาคารพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 100% เข้าใช้งานอาคารในวันและเวลาราชการ คือ วันจันทร์ถึงวันศุกร์ในเวลา 8.30 น. ถึง 17.00 น.

และในส่วนของพื้นที่ที่เข้าใช้งานนั้น แยกเป็น พื้นที่ชั้น 1 มีจำนวน 9% พื้นที่ชั้นที่ 2 มีจำนวน 9% พื้นที่ชั้นที่ 3 มีจำนวน 21% พื้นที่ชั้นที่ 4 มีจำนวน 10% พื้นที่ชั้นที่ 5 มีจำนวน 12% พื้นที่ชั้นที่ 6 มีจำนวน 36% และพื้นที่ชั้นที่ 7 มีจำนวน 3%

2. ความพึงพอใจที่มีต่อการใช้งานอาคารคณะศิลปวิจิตร สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผลการศึกษาความพึงพอใจต่ออาคารคณะศิลปวิจิตร อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.64 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่า ผู้ใช้งานอาคารมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ประกอบไปด้วย ความสะดวกในการเข้าถึงอาคาร มีค่าเฉลี่ย 3.08 ความเหมาะสมของทำเลที่ตั้งอาคาร มีค่าเฉลี่ย 3.07 สามารถเข้าใช้งานพื้นที่ได้อย่างสะดวก มีค่าเฉลี่ย 2.95 ความสะดวกในการเข้าใช้งานพื้นที่ภายในอาคาร มีค่าเฉลี่ย 2.92 มีช่องทางเข้าออกอาคารอย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 2.83 ความปลอดภัยจากสารเคมีต่างๆ มีค่าเฉลี่ย 2.78 ขนาดพื้นที่มีความเหมาะสมกับการใช้งาน มีค่าเฉลี่ย 2.73 มีความเหมาะสมในการจัดพื้นที่ใช้งาน มีค่าเฉลี่ย 2.71 พื้นที่ใช้งานสามารถสร้างความรู้สึกร่วมกันเป็นส่วนตัวได้ มีค่าเฉลี่ย 2.69 ความเหมาะสมของวัสดุในการตกแต่งอาคาร มีค่าเฉลี่ย 2.63 ความปลอดภัยของสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ มีค่าเฉลี่ย 2.61 คุณภาพอากาศและการถ่ายเทอากาศภายในอาคาร มีค่าเฉลี่ย 2.57 ปริมาณเสียงรบกวนภายในอาคาร มีค่าเฉลี่ย 2.55 ความสะอาดของพื้นที่ภายในอาคารและบริเวณโดยรอบ มีค่าเฉลี่ย 2.54 มีพื้นที่เพียงพอสำหรับการจัดกิจกรรมต่างๆ มีค่าเฉลี่ย 2.54 พื้นที่สามารถรองรับกิจกรรมได้หลากหลายรูปแบบ มีค่าเฉลี่ย 2.53 ความเหมาะสมของแสงสว่างภายในอาคาร มีค่าเฉลี่ย 2.48 มีสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 2.47 ความเพียงพอของที่จอดรถ มีค่าเฉลี่ย 2.34 มีป้ายบอกทางและประชาสัมพันธ์อย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 2.34 ความปลอดภัยในการใช้ลิฟต์ มีค่าเฉลี่ย 2.25 ดังที่แสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1: จำนวน ค่าเฉลี่ย และระดับความพึงพอใจต่ออาคารคณะศิลปวิจิตร สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ความพึงพอใจต่ออาคารคณะศิลปวิจิตร สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	ระดับความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ย	การแปลผล
	1	2	3	4	5		
1. ความสะดวกในการเข้าถึงอาคาร	5	25	31	35	4	3.08	ปานกลาง
2. ความเพียงพอของที่จอดรถ	18	48	19	12	3	2.34	น้อย
3. ความสะดวกในการเข้าใช้งานพื้นที่ ภายในอาคาร	8	23	42	23	4	2.92	ปานกลาง
4. ความเหมาะสมของทำเลที่ตั้งอาคาร	11	13	39	32	5	3.07	ปานกลาง
5. มีช่องทางเข้าออกอาคารอย่างเพียงพอ	12	23	40	20	5	2.83	ปานกลาง
6. มีความเหมาะสมในการจัดพื้นที่ใช้งาน	10	29	42	18	1	2.71	ปานกลาง
7. มีพื้นที่เพียงพอสำหรับการจัดกิจกรรม ต่างๆ	15	33	35	17	-	2.54	ปานกลาง

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 1 (ต่อ): จำนวน ค่าเฉลี่ย และระดับความพึงพอใจต่ออาคารคณะศิลปวิจิตร สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ความพึงพอใจต่ออาคารคณะศิลปวิจิตร สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	ระดับความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ย	การแปลผล
	1	2	3	4	5		
8. ความเหมาะสมของวัสดุในการตกแต่ง อาคาร	15	26	42	15	2	2.63	ปานกลาง
9. มีสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเพียงพอ	15	36	37	11	1	2.47	น้อย
10. พื้นที่สามารถรองรับกิจกรรมได้ หลากหลายรูปแบบ	9	40	41	9	1	2.53	ปานกลาง
11. ความปลอดภัยของสิ่งอำนวยความสะดวก ต่างๆ	10	34	41	15	-	2.61	ปานกลาง
12. ความปลอดภัยในการใช้ลิฟต์	28	29	33	10	-	2.25	น้อย
13. ความปลอดภัยจากสารเคมีต่างๆ	8	33	33	25	1	2.78	ปานกลาง
14. สามารถเข้าใช้งานพื้นที่ได้อย่างสะดวก	6	25	39	28	2	2.95	ปานกลาง
15. ขนาดพื้นที่มีความเหมาะสมกับการใช้ งาน	7	31	47	12	3	2.73	ปานกลาง
16. มีป้ายบอกทางและประชาสัมพันธ์อย่าง เพียงพอ	19	38	33	10	-	2.34	น้อย
17. พื้นที่ใช้งานสามารถสร้างความรู้สึกร่วม ส่วนตัวได้	17	29	28	20	6	2.69	ปานกลาง
18. ความสะอาดของพื้นที่ภายในอาคาร และบริเวณ	17	34	28	20	1	2.54	ปานกลาง
19. ความเหมาะสมของแสงสว่างภายใน อาคาร	16	39	27	17	1	2.48	น้อย
20. ปริมาณเสียงรบกวนภายในอาคาร	20	26	36	15	3	2.55	ปานกลาง
21. คุณภาพอากาศและการถ่ายเทอากาศ ภายในอาคาร	10	35	43	12	-	2.57	ปานกลาง
สรุประดับความพึงพอใจต่อภาพรวมของอาคารคณะศิลปวิจิตร						2.64	ปานกลาง

3. ความพึงพอใจต่อพื้นที่ในการจัดกิจกรรมและการพักผ่อนสำหรับนักศึกษา ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อพื้นที่ในการจัดกิจกรรมและการพักผ่อนสำหรับนักศึกษา อยู่ในระดับ น้อย ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 2.47 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่า มีพื้นที่เพียงพอในการจัดกิจกรรมของนักศึกษา มีค่าเฉลี่ย 2.60 พื้นที่เอื้อและส่งเสริมต่อการจัดกิจกรรมได้หลากหลายรูปแบบ มีค่าเฉลี่ย 2.55 ความเพียงพอของอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรม มีค่าเฉลี่ย 2.51 มีพื้นที่และจำนวนที่นั่งเพียงพอสำหรับการพักผ่อน มีค่าเฉลี่ย 2.49 คุณภาพของโต๊ะและเก้าอี้ในการพักผ่อน มีค่าเฉลี่ย 2.43 มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น จุดบริการน้ำดื่มอย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 2.27 ดังที่แสดงในตารางที่ 2

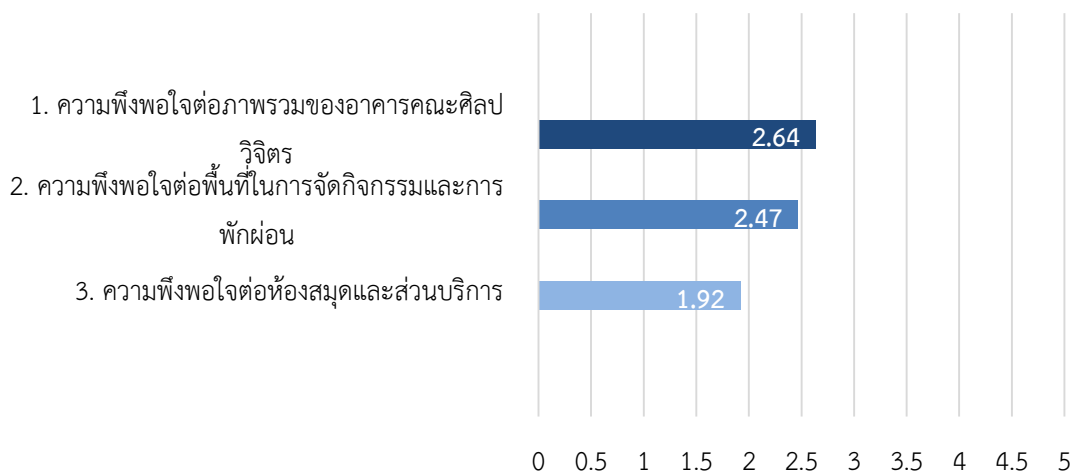
ตารางที่ 2: จำนวน ค่าเฉลี่ย และระดับความพึงพอใจต่อพื้นที่ในการจัดกิจกรรมและการพักผ่อนสำหรับนักศึกษา

ความพึงพอใจต่อพื้นที่ในการจัดการจัดกิจกรรมและการพักผ่อนสำหรับนักศึกษา	ระดับความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ย	การแปลผล
	1	2	3	4	5		
1. มีพื้นที่เพียงพอในการจัดกิจกรรมของนักศึกษา	13	38	25	17	4	2.60	ปานกลาง
2. พื้นที่เอื้อและส่งเสริมต่อการจัดกิจกรรมได้หลายรูปแบบ	14	35	29	19	-	2.55	ปานกลาง
3. ความเพียงพอของอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	13	38	31	13	2	2.51	ปานกลาง
4. มีพื้นที่และจำนวนที่นั่งเพียงพอสำหรับการพักผ่อน	21	34	18	21	3	2.49	น้อย
5. คุณภาพของโต๊ะและเก้าอี้ในการพักผ่อน	21	33	26	14	3	2.43	น้อย
6. มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น จุดบริการน้ำดื่มอย่างเพียงพอ	25	33	28	10	1	2.27	น้อย
สรุประดับความพึงพอใจต่อพื้นที่ในการจัดกิจกรรมและการพักผ่อนสำหรับนักศึกษา						2.47	น้อย

4. ความพึงพอใจต่อห้องสมุดและส่วนบริการ ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อห้องสมุดและส่วนบริการ อยู่ในระดับน้อย ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 1.92 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่า อุณหภูมิภายในห้องสมุดมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 2.78 ความเหมาะสมของแสงสว่าง มีค่าเฉลี่ย 2.18 ความสะดวกในการใช้บริการห้องสมุด มีค่าเฉลี่ย 1.77 เสียงรบกวนจากภายนอก มีค่าเฉลี่ย 1.77 ความเหมาะสมของขนาดพื้นที่ภายในห้องสมุด มีค่าเฉลี่ย 1.71 ที่นั่งภายในห้องสมุดมีจำนวนเพียงพอต่อการใช้งาน มีค่าเฉลี่ย 1.66 ความเป็นส่วนตัวในการใช้ห้องสมุด มีค่าเฉลี่ย 1.57 ดังที่แสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3: จำนวน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของห้องสมุดและส่วนบริการ

ความพึงพอใจต่อห้องสมุดและส่วนบริการ	ระดับความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ย	การแปลผล
	1	2	3	4	5		
1. ความเหมาะสมของขนาดพื้นที่ภายในห้องสมุด	59	16	15	5	2	1.71	น้อย
2. ความสะดวกในการเข้าใช้บริการห้องสมุด	53	22	15	5	2	1.77	น้อย
3. ที่นั่งภายในห้องสมุดมีจำนวนเพียงพอต่อการใช้งาน	58	22	10	6	1	1.66	น้อย
4. ความเป็นส่วนตัวในการใช้ห้องสมุด	64	19	8	4	2	1.57	น้อย
5. เสียรบกวนจากภายนอก	56	21	10	6	4	1.77	น้อย
6. ความเหมาะสมของแสงสว่าง	32	28	26	9	2	2.18	น้อย
7. อุณหภูมิภายในห้องสมุดมีความเหมาะสม	14	25	32	20	6	2.78	ปานกลาง
สรุประดับความพึงพอใจต่อห้องสมุดและส่วนบริการ						1.92	น้อย

ภาพที่ 3: สรุปภาพรวมระดับความพึงพอใจในการทำงานอาคารคณะศิลปวิจิตร สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

5. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ผลการศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้งานจริงในปัจจุบันและความต้องการของผู้ใช้งานอาคาร โดยการแยกเป็นประเด็นปัญหาที่เกิดจากการใช้งานอาคาร และประเด็นของความ ต้องการและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากการใช้งาน ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

5.1 ประเด็นปัญหาที่เกิดจากการใช้งานอาคาร

5.1.1 ประเด็นปัญหาเรื่องความปลอดภัยในการใช้ลิฟต์

5.1.2 ประเด็นปัญหาในเรื่องเสียงดังรบกวน

5.1.3 ประเด็นปัญหาในเรื่องการใช้ห้องสมุด

5.1.4 ประเด็นปัญหาในเรื่องของการชำรุดเสียหายของวัสดุและอุปกรณ์ต่าง ๆ

5.1.5 ประเด็นปัญหาในเรื่องของการรักษาความปลอดภัย

5.1.6 ประเด็นปัญหาในเรื่องอุปสรรคในการเข้าถึงพื้นที่ต่าง ๆ

5.2 ประเด็นความต้องการและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากการใช้งาน

5.2.1 ต้องการให้มีการจัดพื้นที่สำหรับการพักผ่อนของนักศึกษา

5.2.2 ต้องการให้มีการจัดตั้งเจ้าหน้าที่ หรือฝ่ายช่างประจำอาคาร

5.2.3 ต้องการให้มีห้องพยาบาล

5.2.4 ต้องการให้มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมโดยรอบอาคาร

5.2.5 ต้องการให้มีการจัดพื้นที่สำหรับการจัดเก็บผลงาน

5.2.6 ต้องการให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยและระบบรักษาความปลอดภัย

5.2.7 ต้องการให้มีพื้นที่ในส่วน of ร้านค้าสหกรณ์ เพื่อรองรับและบริการนักศึกษา

สรุปผลการศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้งานจริงในปัจจุบันและความต้องการของผู้ใช้งานอาคาร พบว่าประเด็นของปัญหาที่เกิดขึ้นนั้น เป็นประเด็นปัญหาทางด้านสภาพทางกายภาพของอาคารที่เป็นอุปสรรคในการใช้งาน ซึ่งส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจที่มีต่อประสิทธิภาพโดยรวมของอาคาร

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจที่มีต่ออาคารคณะศิลปวิจิตร สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พบว่ามีความพึงพอใจในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.64 ทั้งนี้เนื่องจากภาพรวมของอาคารศิลปวิจิตร สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์นั้นยังพบปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการใช้งานอยู่อีกหลายด้าน ซึ่งเป็นปัญหาทางกายภาพของอาคารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพภาพในการใช้งาน

ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจที่มีต่อพื้นที่ในการจัดกิจกรรมและการพักผ่อนสำหรับนักศึกษาพบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อย มีค่าเฉลี่ย 2.47 เนื่องจากอาคารคณะศิลปวิจิตร มีพื้นที่อยู่อย่างจำกัดและไม่มี การจัดพื้นที่สำหรับการพักผ่อนหรือการจัดกิจกรรมของนักศึกษาซึ่งทำให้เกิดอุปสรรคในการใช้งาน

ความพึงพอใจต่อห้องสมุดและส่วนบริการมีความพึงพอใจ ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 1.92 เนื่องจาก ปัญหาและอุปสรรคในการเข้าใช้งานห้องสมุดและระบบสารสนเทศมีข้อจำกัดในหลายด้าน ประกอบไปด้วย ปัญหาทางกายภาพของอาคาร และปัญหาจากการบริหารจัดการพื้นที่ใช้งานส่งผลให้เกิดอุปสรรคในการใช้งาน

ดังนั้นสรุปได้ว่าภาพรวมของระดับความพึงพอใจที่มีต่ออาคารคณะศิลปวิจิตร สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ที่อยู่ในระดับ น้อย ถึง ปานกลาง นั้น สะท้อนให้เห็นถึงอุปสรรคในการใช้งานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโดยรวมของอาคาร ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้นล้วนเป็นปัญหาทางด้านสภาพทางกายภาพของอาคาร ซึ่งส่งผลต่อระดับความพึงพอใจของผู้ใช้งานอาคารโดยรวม

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า อาคารคณะศิลปวิจิตร สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคต่อประสิทธิภาพในการใช้งานอาคาร ซึ่งเป็นปัญหาทางด้านสภาพทางกายภาพของอาคาร โดยแยกเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

1. ปัญหาจากการชำรุดของวัสดุและอุปกรณ์ รวมถึงวัสดุอุปกรณ์มีคุณภาพต่ำและไม่ทนทานต่อการใช้งาน ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ ความปลอดภัย และความพึงพอใจ ของผู้ใช้อาคารโดยรวม เนื่องจากวัสดุอุปกรณ์เป็นส่วนประกอบสำคัญในงานสถาปัตยกรรม ที่แสดงให้เห็นถึงภาพลักษณ์ มาตรฐาน ความสวยงาม ประสิทธิภาพในการใช้งาน ทั้งนี้วัสดุอุปกรณ์แต่ละชนิดมีวิธีในการนำไปใช้ กรรมวิธีในการก่อสร้าง และการติดตั้ง ให้ได้คุณภาพ สถาปนิกผู้ออกแบบ ผู้บริหารงานก่อสร้าง ผู้รับเหมาก่อสร้าง รวมถึงแรงงานในการก่อสร้าง ต้องได้รับข้อมูลที่ถูกต้องในการออกแบบเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ การเตรียมการใช้งาน ตลอดจนการใช้งานจริง (ไตรวัฒน์ วิริยศิริ, 2558, หน้า 1-13) นอกจากนี้ยังพบว่ายังมีปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่ออาคารชำรุดและเสียหายของวัสดุและอุปกรณ์ เช่น พฤติกรรมของผู้ใช้งานที่ขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้งานอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างถูกวิธี

2. ปัญหาการขาดแคลนสิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุและอุปกรณ์ในการเรียนการสอน ซึ่งเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและความพึงพอใจในการใช้งานอาคาร อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการเรียนการสอน ซึ่งเป็นปัญหาที่ฝ่ายบริหารจะต้องบริหารจัดการและจัดการทรัพยากรกายภาพเพื่อตอบสนองความต้องการขององค์กร เพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานและความสามารถขององค์กร ซึ่งมีหลักการพื้นฐาน คือ การวางแผน การกำหนดแนวทางและยุทธศาสตร์ เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรกายภาพให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (เสรีชัย โชติพานิช, 2554, หน้า 109)

3. ปัญหาพื้นที่ในส่วนให้บริการไม่เพียงพอ ปัญหาดังกล่าวมีสาเหตุมาจากหลายปัจจัย เช่น พื้นที่ที่ใช้ประโยชน์ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์แรกเริ่มในการก่อสร้างอาคาร การขยายตัวของหน่วยงานหรือองค์กร และการขาดข้อมูลสำหรับการออกแบบอย่างเพียงพอ ซึ่งส่งผลให้พื้นที่ในการใช้งานไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และความต้องการของผู้ใช้งานอาคาร ทั้งนี้ ชูพงษ์ ทองคำสมุทร (2553, หน้า 13) กล่าวว่า “การออกแบบอาคารเรียนต้องคำนึงถึงรูปแบบการจัดพื้นที่ให้สอยให้สามารถรองรับกิจกรรมการเรียนการสอนได้หลากหลายรูปแบบ แนวทางในการออกแบบอาคาร สถาปนิกหรือผู้ออกแบบต้องมีความเข้าใจในอิทธิพลของตัวแปรต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้อง เพื่อการออกแบบอาคารในเชิงบูรณาการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ”

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหา

แนวทางในการแก้ไขปัญหาของอาคารคณะศิลปวิจิตร สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จึงแยกลักษณะในการแก้ไขปัญหาเป็น 2 ประเภท ที่ต้องแก้ไขไปอย่างควบคู่กัน คือ แนวทางในการแก้ปัญหาด้านกายภาพของอาคาร และแนวทางการแก้ปัญหาโดยวิธีการบริหารจัดการ

1.1 แนวทางในการแก้ปัญหาด้านกายภาพของอาคารคณะศิลปวิจิตร สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ สามารถกำหนดการแก้ไขเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1.1.1 แก้ไขปัญหาการชำรุดเสียหายของวัสดุและอุปกรณ์ในการเรียนการสอน รวมถึงวัสดุและอุปกรณ์ส่วนประกอบอาคารต่าง ๆ ให้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความปลอดภัย อีกทั้งการจัดการซ่อมบำรุงตามกำหนดรอบระยะเวลาในการใช้งาน เพื่อให้สภาพทางกายภาพของอาคารมีความพร้อมต่อการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ

1.1.2 จัดหาทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้งานอาคาร และยังเป็นส่งเสริมให้การประกอบกิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.1.3 แก้ไขปัญหาที่เกิดจากการใช้พื้นที่ผิดไปจากวัตถุประสงค์ในการก่อสร้างอาคาร คณะศิลปวิจิตรควรกำหนดมาตรการและข้อตกลงร่วมกันของกลุ่มผู้ใช้งานอาคาร ในการจัดสรรพื้นที่ใช้งาน รวมถึงการกำหนดลักษณะในการใช้งานพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความชัดเจนและความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการใช้งานในพื้นที่ต่าง ๆ รวมทั้งการกำหนดกฎระเบียบในการใช้งานอาคารและการจัดตั้งให้มีผู้ดูแลรับผิดชอบในการบริหารจัดการอาคารหรือพื้นที่ในส่วนต่าง ๆ เพื่อให้การใช้งานอาคารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ในการแก้ไขปัญหาของอาคารคณะศิลปวิจิตร สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์นั้น ควรดำเนินการโดยการจัดการตามความเร่งด่วนของปัญหาต่าง ๆ แล้วกำหนดเป็นแผนในการแก้ไขปรับปรุง ซ่อมแซมและพัฒนาทางกายภาพ โดยแบ่งตามลำดับความจำเป็นทั้งในระยะสั้น ระยะกลางและระยะยาว ซึ่งในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว อาจมีตัวแปรอื่นที่เป็นอุปสรรคเกิดขึ้น เช่น ค่าใช้จ่ายและงบประมาณต่าง ๆ อย่างไรก็ตามในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว จำเป็นต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญทางด้านสถาปัตยกรรมในการให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษา รวมถึงการให้ความร่วมมือของบุคลากรซึ่งเป็นผู้ใช้งานอาคารเพื่อการเข้าถึงและแก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริง

1.2 แนวทางการแก้ปัญหาโดยวิธีการบริหารจัดการ คือ การวางแผน การกำหนดแนวทางและยุทธศาสตร์ ในการพัฒนาองค์กรควบคู่ไปกับการพัฒนาทางกายภาพของอาคารสถานที่ โดยการทำแผนการค่าใช้จ่าย การจัดทำงบประมาณรายเดือนและรายปี การจัดทำแผนการเงินรวมถึงค่าใช้จ่ายทั้งระยะสั้นและระยะยาว รวมถึงแผนพัฒนาองค์กร การขยายตัวของหน่วยงาน การเพิ่มอัตรากำลังคนซึ่งผูกพันกับค่าใช้จ่ายในระยะยาว การแก้ไขปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องใช้วิธีการบริหารจัดการและความร่วมมือจากทุกภาคส่วนรวมถึงผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวมความคิดเห็นและเป็นแนวทางในการพัฒนาองค์กร อย่างไรก็ตามทีมงานฝ่ายบริหารและคณบดี คณะศิลปวิจิตร จำเป็นต้องเป็นแม่ข่ายหลักในการขับเคลื่อนนโยบายในการวางแผนการบริหารจัดการ โดยมีสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์เป็นหน่วยงานที่ให้การสนับสนุน

อย่างไรก็ตาม การแก้ไขปัญหาดังกล่าวไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแต่หน้าที่ของฝ่ายบริหารเท่านั้น แต่จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักศึกษา บุคลากร ครูและอาจารย์ ซึ่งเป็นผู้ใช้งานหลักของอาคารและเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการที่จะช่วยกันดูแลรักษาทรัพยากรอาคาร ทรัพยากรพลังงาน รวมถึงทรัพย์สินต่าง ๆ ของคณะฯ และสถาบันฯ ทั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อส่วนรวมและช่วยกันดูแลรักษาเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์และทรัพยากรต่าง ๆ รวมถึงการสร้างจิตสำนึกในการใช้งานทรัพยากรอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน บุคลากร ครูและอาจารย์จำเป็นต้องเอาใจใส่ดูแล ให้ความรู้ อบรมสั่งสอน และเป็นตัวอย่างที่ดีในการสร้างจิตสำนึกในการใช้งานทรัพยากรต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์ รวมถึงการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับนโยบายของฝ่ายบริหารเพื่อให้การบริหารจัดการและการศึกษาดำเนินงานควบคู่กันอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิเคราะห์ไปใช้

2.1 คณะศิลปวิจิตร สามารถนำผลการประเมินของผู้ใช้งานอาคารไปใช้ในการปรับปรุงอาคารและสถานที่เพื่อสร้างความพึงพอใจต่อผู้ใช้งาน

2.2 ในขั้นตอนของการออกแบบอาคารหรือสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่สถาปนิก หรือผู้ออกแบบจะต้องทำการรวบรวมข้อมูลจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการออกแบบ รวมถึงการให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการใช้งานอาคารได้มีส่วนในการแสดงความคิดเห็นและความต้องการในขั้นตอนของการออกแบบ หรือ การออกแบบอย่างมีส่วนร่วม (Participation) เพื่อให้อาคารและสถานที่ต่าง ๆ ที่ก่อสร้างขึ้นนั้น สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและตรงตามความต้องการของผู้ใช้งาน ดังเช่น เลอสม สถาปิตานนท์ (2555) ได้กล่าวว่า “สถาปัตยกรรมคือ ศิลปะในการออกแบบอาคารที่ไม่เพียงแต่เพื่อประโยชน์ใช้สอย แต่ยังต้องพิจารณาถึงเทคโนโลยีและความงามให้สอดคล้องกลมกลืนเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่ดี” ซึ่งสถาปนิกหรือผู้ออกแบบจำเป็นต้องมีความเข้าใจในอิทธิพลของตัวแปรต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องในการออกแบบอาคารในเชิงบูรณาการเพื่อจะนำไปสู่ความสำเร็จในการออกแบบและตรงตามความต้องการของผู้ใช้งาน (ชูพงษ์ ทองคำสมุทร, 2553)

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2560). **แผนที่จังหวัดนครปฐม**. สืบค้น จาก <https://thai.tourismthailand.org/home>.

ชูพงษ์ ทองคำสมุทร. (2553). **แนวทางการออกแบบอาคารเรียนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้**
กรณีศึกษา: อาคาร 40 ปี สาธิตศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วารสารวิชาการ
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 9, 1.

ณัฐดนัย ธิติสุวรรณรงค์. (2552). **แนวทางการเลือกใช้วัสดุเพื่อตอบสนองความพึงพอใจหลังการใช้งานและลด**
ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ส่วนกลางของโครงการบ้านจัดสรรระดับกลาง.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ไทรวัฒน์ วิริยะศิริ. (2558). **การจัดการสถาปัตยกรรม**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธงชัย ทองมา. (2559). **วิธีการพัฒนาตัวชี้วัดความเสี่ยงด้วยแนวทางการจัดการทรัพยากรทางกายภาพอาคาร**
สำนักงาน เพื่อมุ่งสู่การพัฒนาเกณฑ์การประเมิน. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยศิลปากร,
9(1), 141.

พัสดร์ หิรัญญการ. (2554). **ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวองค์พระปฐมเจดีย์**
จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

เลอสม สถาปิตานนท์. (2555). **องค์ประกอบ: สถาปัตยกรรมพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิจิตรบุษบา มารมย์. (2545). **การบริหารจัดการทรัพยากรอาคาร: การจัดการพื้นที่/ สถานที่สำหรับ**
สภาพแวดล้อมในอนาคต. วารสารวิจัยและสาระสถาปัตยกรรม, 1, 232.

วิมลสิทธิ์ หรยางกูร. (2558). **การจัดทำรายละเอียดโครงการงานสถาปัตยกรรม : เพื่อการสร้างสรรค์**
สภาพแวดล้อมสรรค์สร้าง. กรุงเทพฯ: เจ.บี.พี.เซ็นเตอร์.

วีระ สัจกุล. (2544). **การประเมินสภาพแวดล้อมอาคาร**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุภักดิ์ พลฤกษ์กานนท์ และธำมภ์ วรณกุล. (2553). **การประเมินหลังการใช้งานเพื่อหาแนวทางการปรับปรุงกลุ่ม**
หอพักเชิงดอย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ให้เป็นศูนย์พักอาศัยและเรียนรู้. วารสารวิชาการศิลปะ
สถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 1(2), 45-46.

เสริชย์ โชติพานิช. (2554). **แนวคิดการบริหารทรัพยากรกายภาพ สำหรับโครงการที่อยู่อาศัยแบบรวม**.
วารสารวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2, 109.

อรพรรณ บุญถึก. (2556). **การศึกษาความพึงพอใจในการใช้บริการห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ของนักศึกษา**
คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม (รายงานผลการวิจัย) กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

ภาษาต่างประเทศ

Council, F. F. (2002). **Learning from our buildings: A state-of-the-practice summary of**
post-occupancy evaluation. Retrieved from <https://www.nap.edu/read/10288/chapter/1>.